

NUHUN

Gemisi

Çarşamba Günleri Çıkar

Siyasi Miras Dergisi

HEDİYESİ 10 KURUŞ

Af kanunu işkence oyunu oldu..

Affa dair

Meclis af kanununu çıkar - madan dağıldı. Millet önce do - na kaldı,şaşırdı. Sonra yavaş yavaş olup bitenlerin derin mân - asını kavradı. Şimdi şaşkınlık geçmiştir. Belki ilk defa olarak kendisiyle alay edildiğinin, hi - çer sayıldığına farkına varmış; tepesi atmıştır milletin. Hazım - la, sabırlı olduğu için gürültü etmiyor. Ama epice kızgındır.

Af işi öteki işlere benzemli - yor. Aylardır konuşulmuştur. Sonra mahpuslarla kiminin uz - zaktan, kiminin yakından, ama mutlaka herkesin bir ilişkisi var - dır. Bu yüzden, bir işi adeta e - fülle tutar gibi duyuyordu mil - let.

Af tasarısını kendileri hazır - lamıştılar. «İlle genişletelim» di - yen milletvekilleri de onlar - dan, yani iktidar partisinden - di. «Meclisin bu isteği başımız - la beraber» buyurdu Adalet Ba - kanı da, C. H. P. nin başkanı İ - di. Sonra, bir gece içinde hava değişivermiş. Meclis af çıkar - madan dağılmıştır.

Son dakikada pişmiş aşı su - katan biri vardı muhakkak. Bu - nun nüfuzlu biri olduğu da mu - hakkak. Yoksa milletin hiçe sa - yıldığı bu kadar açığa vurula - mazdı durup dururken. Hele se - çimlerin arifesinde.

Dikkatimizi çeken şu oldu: Af işi ortaya çıktığı sırada A - merikan elçisi burada yoktu. melekette idi. Tasarı Mec - lise verildiği gün döndü. Döner dönmeyiz de Dış İşleri Bakanı - mızla uzun uzadıya görüşü bay - Elçi. Meclisteki hava tam o ge - ce birdenbire değişti.

Bu bir tesadüf müdür? Ame - rikana son zamanlardaki mü - dahalelerinden haberi olmayan - lar «ibette!» diyecekler. Oysa ki, bu işte Amerikan Elçisinin parmağı yoktur dersek, iktidar partisinin dün ak dediğine, bu gün kara demesini bir türlü i - zah edemeyiz. Hele umumiyette basının birdenbire susması baş - ka türlü tefsir edilemez. Her ş - yin bir sebebi var, öyle değil mi? Sebepsiz hiç bir şey olmaz dünyada. Hem siyasi suçluların seçimler arifesinde bay elçinin razı olmamasına akıl da yatı - yor. Öyle ya, politikasına karşı gelenleri Amerika her yerde iç - ri tiktirirken, burada başka türlü davranacak değil ya! He - le şu aralık.

Ne günlere kaldık yahu! İ - zinsiz af bile yapamayacak mı - yuz?

NUH

Not: Geçen bağ yazının 22. 23 üncü satırlarındaki «Yerli sermayemizi» sözü eyerli sana - yümüzü olacak. Ötür dileriz.

Rüya gibi bir şey - Acaba torpil nereden geldi - Gaflet bizde

Geçen hafta hürriyetin - den mahrum on binlerce vatandaşın yüreği af ola - cak diye ümidle çarptı - durdu. Bu af tasarısı, baş - ta büyük şair Nazım Hikmet olmak üzere bir - adalet hatası yüzünden yıllardır hapisanelerde çürüyenlere için ortaya a -

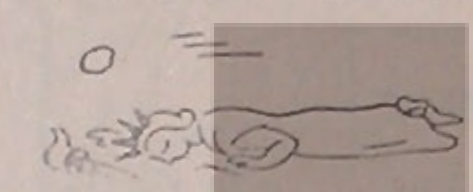
tilacak diye bekleniyor - du.

Dünyadaki bütün ileri muhitlerin protestoları ü - zerine, Halk Partisi ikti - darın «bir şeyler yapmak» zorunda kaldığı görülü - yordu.

İlk balon

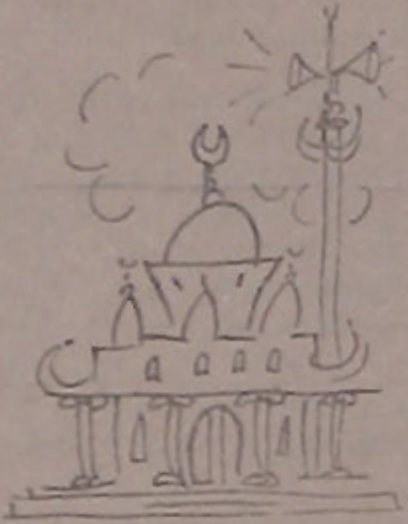
Affı çok dar bir çerçeve ye sokan hükümet teklifi «Adalet komisyonuna» geldi; orada da kuşa çev - rildikten sonra, Meclise sunuldu. Aman efendim o - ne hâmiyyet! o ne şef - kat!... Meğer Halk Parti - si koynunda ne hürri - yet aşıkları, ne müsame - hakar ruhlu, ne derin an - layışlı insanlar saklanmış da haberimiz yokmuş!.. Kürsiye inip binen C.H.

P. li hatiplerin büyük ço - ğunluğu affın lehinde,, Hemde nasıl! çok geniş... Yalnız beş on kişiye değil

belki binlerce bahtsız hür - riyetine, çoluk çocuğuna kavuşturacak zindandan kurtaracak bir affa!... A - man Yarabbi kulakları - mıza gözlerimize ina - nacağımız gelmiyor: Halk Partisinin General mebus - ları bile af lehinde bulu - nurken birer hürriyet mü - cahidi gibi konuşuyor - lar!.. Bir iki aykırı konu - şanın sesi adeta hiç bir - a-

Vaşington'da CAMİ

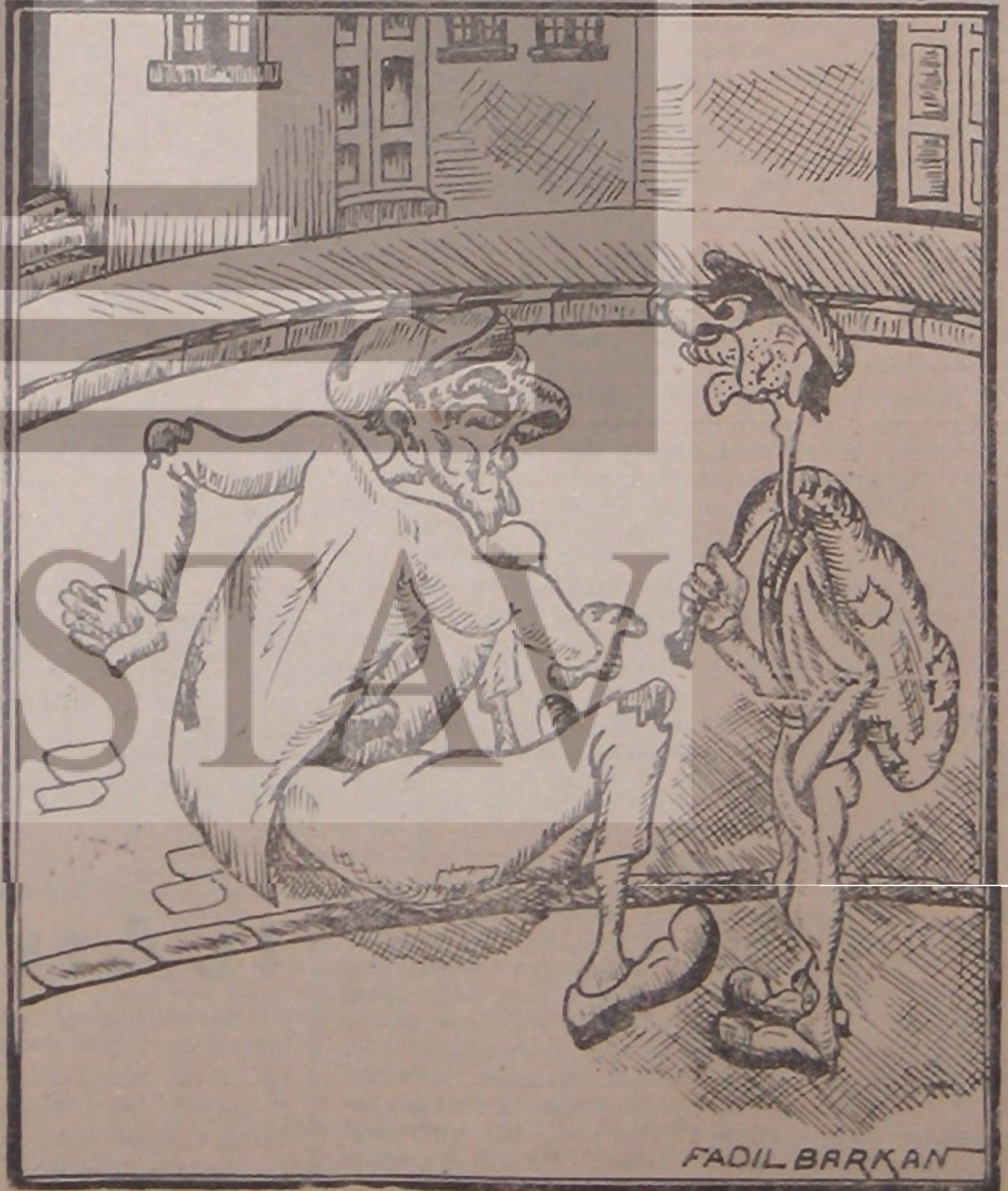
Tesadüf bu ya, tam - şu sırada Vaşington'da dayanılmaz bir eksiklik duyulmuş, cami eksik - liği!.. Vaşingtonluların içini yemiş bu arzu, e - demeyeceğiz demişler, nâfile, olmayacak baş - ka türlü, Bir cami yapa - lım mı? Okey. Temel filân hepsi hazır, çağır - mışlar Metro-Galdvin - Mayer'in bir dekorcusu - nu, şöyle Bağdat Hırsı zındaki camilerden bir - tane istiyoruz, ama sa - hici olsun, Şark kâri bir şey... demişler.

Hani Vaşington camisini görse, her - halde Sinan dekoratö - rü kılıçtan geçirirdi, bi - ze gelince o kadar müş - külpesent değiliz, değil mi ki kiblemiz Vaşing - ton, katlanacağız ar - tik...

Bayar Marka

İki taraflı traş bıçak - larımız geldi.

Bütün D.P. şubelerin - den isteyiniz.

FADIL BARKAN

— Böyle nereye yolculuk?..

— Berduşlardan yana burada yol çıkmıyor abi, adaylığımı koymak için An - karaya gidiyorum...

Ayan üyesi alınacak

Seçimde namzet gös - terilmeyecek yaranın umutsuzluğa kapılıp a - kide değiştirmemeleri - ni temin zımnında, C. H. P. nin kuracağı ikin - ci meclis (ayan mecl - si) için gereken belge - lerle birlikte isteklile - rin hazır bulunmaları ehemmiyetle ihtar olu - nur. Müracaatlar şim - diden kabul edilmekte - dir.

kis bırakmadan sönyör gibi...

Rüya gibi bir şey

«Tasarı Mecliste müza - kere edildikten sonra â - deta umumî bir iyilik ve - (Devamı 2 nelde)

Aldırma generalim!.. Böyle şeyler olur...

— Önüne bak, şahsiyeti mâneviyemin ayağına basıyorsun...

Meclisin son oturumunda, seçimler müddetince general Aldoğanı susturmak için, «dokunulmazlığını» kaldırmaya karar vermişler. Dedikleri de oldu, şimdi Aldoğana dokunabilecekler...

Dokunsunlar bakalım, eğer gizli celseye çekmezlerse generali, çok şenlik olacak. Son oturumda general yarına kalacak sözler söylemiş, en vecizlerini Kudret gazetesinden naklediyoruz:

«Efendi senin hükümet dediğin burada oturan arkadaşlar değil mi? Bunlar değil mi?»

Bunların mânevi şahsiyeti nedir yahu? (Gülüşmeler) Bu ar-

Şahsiyeti mâneviyemi takdim ederim..

kadaşlarımız hiç bir zaman de mezler ki bizim mânevi şahsiyeti temiz vardır. Hayır! İşte Şemsettin Günaltay, işte Nihat Erim, işte Fuat Sirmen, işte Vedat Dicleli işte Satır. Bunların şahsiyeti mâneviyesi ne oluyor yani? »

«Arkadaşım diyor ki biz sorumluyuz. Sorumluyuz demek hükümet tarafından bana soru sorulur demektir. Millet hakkını nasıl konuşabiliriz, mebusluk vazifesini ne ile yaparız, Ne ile yapacağız vazifemizi? Burada oturmak'a mı yapacağız? Olmaz. Halkın içine gireceksin, propaganda yapacaksın, siyasi fikirlerini izah edeceksin, ondan sonra seni anlıyacaklar.

Kavun musunuz koklayıp anlaşıyorlar?»

«Güveniyor musunuz siz de gelin bakalım halkın içine? Gelin etrafınıza üç, beş bin adam toplayın da konuşun. Yapın da görelim. Haydi yapın. Yapın görelim. Ha ha ha...»

Şahsiyeti maddiyen var olsun generalim!

Af kanunu işkence oyunu oldu

(Baştarafı 1 incide)

şefkat havası içinde çok daha geniş bir ölçüde yeniden yazılmak için «komisyona havale ediliyor!

Artık yalnız bir kaç siyasi mahkûm değil, günleri, saatleri, dakikaları azapla sayan talihsiz güneş, hürriyete kavuşacak, filan tarihten evvel idama mahkûm olanlar, a silmaktan kurtulacak, 30 seneliklerin cezası 20 seneye indirilecek...

Komisyondan geri

Nihayet Meclisin son günü müzakere edilmek üzere «arz-u umumî üzere» genişletilmiş şekliyle Meclise geliyor.

Daha bir gün belki bir saat önce, artık bu şekilde kabul olunacağından kimsenin şüphesi yok.

Öyle ya, muvafık, muhalif herkes affı istiyor. Zaten af olsun mu, olmasın mı? Diye bir mesele yok ortada. Bütün münakaşalar «darlık, genişlik üzerinde, 29 Ekim 1948 den evvelki suçlar mı? daha sonraki suçlar mı? af edilmesinden ibaret.

Torpil

T. B. B. M. nin 8 ini döneminin son dakikaları.. Orman kanunu, bir belediye başkanının cezasının affı dolayısıyla yapılan münakaşalar, ve nihayet sıra «af kanununa» geliyor.. Bir gün, hatta beş altı saat önceki hava ya bakarak herkes kanunun büyük bir çoğunlukla kabul edileceğini bekliyor. Tam müzakereye başlanacağı sırada C. H.

C. H. P. ekseriyetli Meclis, Başkanı Bay Saracoğlunun muvaffakiyet temennileriyle dağılıyor.

Acaba bu torpil nereden ge'di?

Seyircilerini; hayrete; dehşete düşürmek isteyen Mefisto ruhlu bir rejisörün hazırladığı bir filme benzeyen bu işin sonunda insanın âdetâ aklı duruyor. Neden bunu böyle yaptılar? Neden binlerce bedbaht insanı, atıldıkları zindan köşelerinde günlerce en tatlı hürriyet ümidile, en beklenmeyen vaadlerle oyalayıp heye-

Bizim Oğlan..

Bizim oğlan nerede ise kaçırarak: Evin bütün duvarlarını güreşçilerin, futbolcuların resimleriyle doldurdu, bayraklarla donattı. Varsa, yoksa Celâl Atik, Muharrem Candaş, ve daha bilmem ne... Geceleri sabahlara kadar onları sayıyor. Gündüzleri köprü, kaz kanadı, filân diye kendini yerden yere atıyor. Bunlar bir şey değil... Ya bir de sıskalığın bakmadan önüne gelenlerle güreş etmeye kalkıyor ya! Mektepten geldiği zaman muhakkak bir tarafı ya kırık, ya çıkık... Milli hisler, diyoruz; önüne geçmek doğru değil, diyoruz; diyoruz ama zavallı oğlanın hâli duman.

Doğrusunu isterseniz, çocuğa bir şey demeye hakkım da yok. Ben de küçükken onun gibi idim. Yalnız benim küçüklüğümde İstiklâl harbi vardı. O günkü kahramanların resimlerini nerede bulsam keser, duvarlara yapıştırırdım. Mustafa Kemal Paşanın her odada üç dört tane resmi vardı: Fotoğraf, resim, boya boyasız. «Kemaller, İsmetler, Fevzi, Kâzım, Refetler, şarkısı ağızdan düşmezdi. Geceleri hep istiklâl harbini cepheyi askerleri düşünür, kendimi orada görürdüm. Kaç kere Anadolu'ya kaçmayı düşündüm. Hattâ bir gün annemden dayak yediğim, bir gündü galiba!) başımı alıp yola çıkmıştım da teyzem beni Kızıltoprakta yakalayıp eve getirmişti: Evde Ankara Erkânı aleyhine söz söylemek kimin hadîne... Ne bulursam söyleyenin kafasına fırlatır, başa çıkamazsam kendimi yerden yere atar, hırsımdan tepinirdim. İtilafçı büyük annem bile benim yanımda ağzını bile açamazdı

Ne yalan söylüyeyim. Her şeye rağmen bugünkü gençlerin ve çocukların «Millî» heyecanlarını bir çokları gibi mânâsız bulmuyorum yeter ki onlar da bizim gibi çabucak hayal sükûtuna uğramasınlar!

Köylünün dedikleri Ulus yazıyor

23 mart tarihli Ulus gazetesinin yazdığına göre Millet partisi Kamanda bir miting tertib etmiş ve burada çeşitli hadîseler olmuştur. Ulusun yazarı Millet Partisini kötülemek gayretile bu arada açıklanması âdet olmayan konuşmaları naklediyor.

Ulus'ta göre Bayur: «Cumhurbaşkanından polis neferine kadar herkesin, köylülerin alın terini yediğini söyledi.

Sal tarafta bir köylü, «Siz ne yapıyorsunuz, siz de bizim alın terimiz yeniyor musunuz, bırakın Allah ağzına, bizi enal mi zannediyor bunlar?» dedi, o da ayrıldı gitti.»

Bu gidikle partilerin işi yaş.

İLÂN

Yakında çevrilecek olan Marşal Plâni filmi için köylü rolünü oynayacak eli yüzü düzgün, sıhhatli, temiz elbiseli figüranlara ihtiyaç vardır. Taliplerin Ankara da Mister Dorr'a müracaatları.

P. nin belli başlı manevracılarından Ekrem Oran ve bir iki arkadaşının takririni sunuluyor. Bu takrire kanunun tekrar komisyona havalesi isteniyor: Takrire konuyor. C. H. P. ekseriyetinin reyile kabul olunarak «af kanunu» komisyona havale olunuyor, yani doğmadan mezara gömülüyor.

Böylece 21 Temmuz 1946 seçimleriyle kurulmuş olan ve sinesinde

canlandırdıktan sevinçle uykularını kaçırdıktan, ailelerine âdetâ bir bayram müjdesi verirdesine nutuklar çektikten sonra tıpkı güneşli bir sabah Hiroşima'ya düşen atom bombası gibi bir darbe indirdiler?

Acaba C. H. P. de keyfi idare, her şey bahasına iktidarı elde tutmak, ihtirasından sonra böyle korkunç bir işkence zevki mi başladı?

Gaflet bizde

Bütün bu sualler boş: Halk Partisinin bu son jestile ancak kendisinden beklenebilecek olan şeyi yapmıştır. Aksi inanılmaz bir şey olacaktı. Her gün yeni bir oyun, yani bir bahane ile vatandaşların hürriyetine gem vurran, hak için açılan ağızlarına tıkaç sokan, insan haklarını hiçe sayan siyasetinin tek hedefli memleketi bir zindana çevirmek olan bir varlıktan zindan dakileri hürriyete kavuşturacağını ummak ne gaflet!..

